

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมากโดยบัญญัติไว้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวยังได้เน้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงมีผลทำให้บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นด้วย แนวคิดในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งได้ยอมรับกันอยู่ทั่วไปว่าเป็นรูปแบบการปกครองที่นำอำนาจทางการเมืองการบริหารจากส่วนกลางมาสู่ท้องถิ่นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านการบริหารการพัฒนา และการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร และปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตท้องถิ่น สำหรับกิจกรรมต่างๆ ข้างต้นจะสามารถตอบสนองหรือแก้ไขได้หรือไม่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้ความเป็นผู้นำที่ดีในการจูงใจเพื่อระดมพลังความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อเนื่องให้แก่พนักงาน จึงจะสามารถค้นหาหนทางแก้ไข และขจัดปัญหาขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้หมดไป^๑

สำหรับสิ่งแวดล้อมมีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดจากการกระทำของมนุษย์ หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น อากาศ ดิน หิน แร่ธาตุ น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ ทะเล มหาสมุทร พืชพรรณสัตว์ต่าง ๆ ภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมดังกล่าว จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมนุษย์เป็นตัวการสำคัญยิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเสริมสร้างและทำลาย จะเห็นว่า ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต่างกันที่สิ่งแวดล้อมนั้นรวมทุก สิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่รอบตัวเรา ส่วนทรัพยากรธรรมชาติเน้นสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่มนุษย์มากกว่าสิ่งอื่น^๒

^๑วิไลพร คูวัฒนา, ภาวะผู้นำของหัวหน้าหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาองค์กร : กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลำปลายมาศ, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์), ๒๕๕๒.

^๒ศิริกาญจน์ นิ่มอนงค์, *ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*, [แหล่งออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/lopburisrikan_n/ecosystem/sec04p03.html [๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓].

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องมีความหลากหลายและมาตรการต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกันไป ซึ่งขึ้นกับสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่ในขณะนั้นแนวทางและมาตรการดังกล่าวจะมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด หรือมีทุกลักษณะประกอบกัน ดังนี้ การรักษาและฟื้นฟู เพื่อการปรับปรุง แก้ไขทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ประสบปัญหาหรือถูกทำลายไปแล้ว โดยจะต้องเร่งแก้ไข สงวนรักษามิให้เกิดความเสื่อมโทรมมากยิ่งขึ้น และขณะเดียวกันจะต้องฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสียไปให้กลับฟื้นคืนสภาพ การป้องกัน โดยการควบคุมการดำเนินงานและการพัฒนาต่าง ๆ ให้มีการป้องกันการทำลายสภาพแวดล้อม หรือให้มีการกำจัดสารมลพิษต่าง ๆ ด้วยการวางแผนป้องกันตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการการส่งเสริมโดยการให้การศึกษา ความรู้และความเข้าใจต่อประชาชนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในระบบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีความคิดที่จะร่วมรับผิดชอบในการป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่

องค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ เป็นตำบลใหม่ที่แยกมาจากตำบลหนองกระทิง ในปี พ.ศ.๒๕๑๘ ได้รับการจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๙ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอน ๕๙ ง.ลงวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ปัจจุบัน อาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์อยู่ บ้านสีขา หมู่ที่ ๗ ถนนสายลำปลายมาศ - หนองกี่ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอลำปลายมาศ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ ๑๐ กิโลเมตรประชากร รวม ๙,๘๓๖ คน^๓

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไม่ได้จำกัดภารกิจของท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเฉพาะในเขตพื้นที่ของตนเองเท่านั้น แต่ยังกำหนดเป็นภารกิจที่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในพื้นที่อื่น ๆ ในกรณีที่เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ของตนเองอีกด้วย นอกจากนั้นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังกำหนดภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การจัดทำผังเมืองและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนในการดูแลรักษาที่สาธารณะ การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย เป็นต้น^๔

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากสาเหตุใหญ่๓ ประการ คือ

^๓ องค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์, องค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์, [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.phathairin.go.th/index.php> [๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗].

^๔ พิริยัตม์ วรรณพฤกษ์, **ตอบโจทย์สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น : แนวทางการจัดการขยะและน้ำเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**, (กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๓), หน้า ๘-๙.

๑. การเพิ่มจำนวนของประชากร การเพิ่มความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ ความต้องการพื้นที่ทำกินทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนมีการบุกรุกทำลายป่าอันควรสงวนไว้เพื่อรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ความต้องการในการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เป็นต้นว่า น้ำ อากาศ แร่ธาตุ แหล่งพลังงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเพียงเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ยังขาดการวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การรวมตัวของประชากรหรือการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติเช่นเดียวกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเมือง ซึ่งโดยปกติแล้วจะขาดการวางแผนและผังเมืองไว้ล่วงหน้าทำให้เกิดปัญหาของเมืองขึ้น เป็นต้นว่าการใช้ที่ดินที่ไม่มีระเบียบแบบแผน ปัญหาการจราจร การขาดแคลนทางด้านสาธารณูปโภคและการบริการโดยทั่วไป ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านกายภาพ และทางด้านสุขภาพ อนามัย และคุณภาพชีวิตของประชากรเช่นเดียวกัน

๓. การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตในทางด้านการเกษตรการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงได้ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของคุณภาพของดิน ปัญหาดินเป็นพิษ ซึ่งอาจจะแผ่กระจายตัวลงสู่แม่น้ำ ลำธาร จนเป็นสาเหตุของน้ำเสีย หรือทางด้านอุตสาหกรรม วิธีการในการผลิตที่ใช้สารตะกั่ว ปรอท สารหนู ฯลฯ สารเหล่านี้จะเป็นพิษร้ายแรงต่อสุขภาพอนามัยของประชากร และยากแก่การแก้ไขหรือทำลายส่วนที่ตกค้างให้หมดสิ้นไป การใช้พลังงานก็อาจก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นได้หลายประการ^๕

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งมีความสำคัญต่อชุมชนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้ประสบผลสำเร็จได้ เพราะเป็นองค์กรชุมชน ที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนทำให้ทราบถึงการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ที่แท้จริงได้อีกทั้งการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเพราะการศึกษานี้ทำให้เข้าใจปัญหา อุปสรรค การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและนำไปสู่การศึกษาของผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ ผู้บริหารเป็นฝ่ายดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่มีกระบวนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและชุมชนนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความรู้ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ต่อไป

^๕ สุภาวดี พุ่มโพธิ์, ปัญหาสิ่งแวดล้อมในสังคมไทยที่เกิดจากพฤติกรรมและการละเมิดกฎหมายในสิ่งแวดล้อมของสังคมไทย, [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.l3nr.org/posts/452897> [๓ ก.ย.๒๕๕๗]

๑.๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๓. ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ บทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นเช่นไร

๑.๓.๓ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีอะไรบ้าง

๑.๔. ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัยได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามแนวคิดบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ของหมู่ ๑-๑๙ ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการสร้างจิตสำนึก ๒. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ๓. ด้านการส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟู และ ๔. ด้านการส่งเสริมงานเฝ้าระวังและป้องกัน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้งตามจำนวนเขตหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๙,๘๓๖ คน จากการตรวจสอบแยกในรายละเอียด ณ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ของหมู่ ๑-๑๙ ตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง^๖

^๖ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์, องค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์, [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.phathairin.go.th/index.php> [๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗].

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การศึกษาวิจัยเฉพาะในพื้นที่การปกครององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในการวิจัยในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมุติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๔ ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๕ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๖ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอ ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ บทบาท หมายถึง บทบาทและหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖.๒ องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นระดับล่างสุด มีฐานเป็นนิติบุคคล โดยราษฎรเลือกตัวแทนเข้าเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจที่ตัดสินใจในการบริหารตำบลตามกฎหมายที่กำหนดไว้

๑.๖.๓ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การกระทำหน้าที่กำหนดไว้ใน พรบ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการ

พัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑.๖.๔ การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นมีแผนหรือกรอบหรือสำหรับใช้เป็นแนว ทางปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเช่นการพัฒนาเศรษฐกิจการพัฒนาการเกษตรและการพัฒนาชนบท เป็นต้น

๑.๖.๕ การพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเองตามทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ว่ามันมนุษย์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า พลังงาน และกำลังมนุษย์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นต้น เพื่อความสะดวกในการจัดการและใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

๑.๖.๖ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เกิดผลกระทบในทางเสียหายต่อสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคต ซึ่งประกอบด้วย

๑.๖.๖.๑ การสร้างจิตสำนึก หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น และตัดสินใจเลือกสนองตอบต่อสิ่งนั้นในทางที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบ กฎหมาย กฎระเบียบของสังคม จารีตประเพณี

๑.๖.๖.๒ การส่งเสริมการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคลนำมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เจตคติ ความประพฤติที่ดีมีคุณค่า และมีคุณธรรมเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม

๑.๖.๖.๓ การส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟู หมายถึง วิธีการที่จะช่วยลดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรด้วยการบำบัดก่อน เช่น การบำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือนหรือโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ก่อนที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ส่วนการฟื้นฟูเป็นการรื้อฟื้นธรรมชาติให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น การปลูกป่าชายเลน เพื่อฟื้นฟูความสมดุลของป่าชายเลนให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น

๑.๖.๖.๔ การส่งเสริมงานเฝ้าระวังและป้องกัน หมายถึง วิธีการที่จะไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย เช่น การเฝ้าระวังการทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงแม่น้ำ คูคลอง การจัดทำแนวป้องกันไฟฟ้า เป็นต้น

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์